

غزل

دنيا ۾ چند گهڙيون باقي اسير آهيان
ٿورو ڪو وقت هاڻي زندهه اخير آهيان
مارڻ کان اڳ ۾ ماريو مان خوفِ قدير آهيان
تندرست مان نه آهيان ضعيف ۽ ظهير آهيان
اڇڪلھ جي دوستن کان بلڪل ستير آهيان
ڳالھين ڳھير ناهيان مان يڪ ضمير آهيان
سڄڻ جي واسطي ڄڻ مان ڪنڊ ڪير آهيان
دشمن جي دل ۾ ڪان ۽ مثل تير آهيان
شاهين آهيان مون کي گھر جي نه آڻيانو
هڪ جاءِ منهنجي ناهي بي گھر سفير آهيان
محتاج ڪنهنجو ناهيان الله ڪانسواءِ مان
مفلس مان آهيان ليڪن دل جو امير آهيان
ڳولي وجهان وڏا ڪي ماڻهو مان جيل اندر
پر مان وزير ناهيان ”دادن“ فقير آهيان

✽

دادن فقير

ڏينهن تي آهن ويا ڏاڍا ڏني دلدار کي
واسطي دلبر جي پنهنجي مون ڇڏيو گهر ٻار کي
ڪين طاقت آه ابرن جي اڳيان اوزار کي
سيف کي خنجر کي ڪريان تيغ جوهر دار کي
ڇا ڏسي مان ڇا ڏسان اڄ دوست جي اي دوستو
هار کي سينگار کي رفتار کي گفتار کي
ڪير پي هوندو پریشان جي نه ٿيندو جي ڪڏهن
منهن جي اڪڙين ساڻ جي منهن جي ڏسي مننار کي
دل جي مرضي دل جنهن سان پنهنجي مرضي ٿي لڳي
دل ڏسي ٿي ڪين ڪي نادار کي زردار کي
سرو کان وڌو قد سڄڻ جو سر بسر سهڻو وري
مار زلفن جو ويو ماري سياهي مار کي
ساڳي اک ۽ ساڳي سُر مي مون کي اڄ ماري وڌو
ڪوهجي جو هي خبر جلدي ڏني دلدار کي
منهن جو هي نازڪ نياپو بادب قاصد وڃي
جيئن چئي منهن جي زبان تئين شل چئي ڪويار کي
هي وڏي ارمان جوڳي ڳالهه ”دادن“ آهي جو
ٿو وڃان ويجهو ڪڍي ٿو هٿ وجهي تلوار کي

*

دادن فقير

چيم دلبر مون کان چاجي ڪري منهن کي لڪائين ٿو
چيائين گوڙ چڙ ناحق اجائي مار کائين ٿو

چيم اي بي رحم توله خدا ڄاڻي مري ويندس
چيائين مر پلي جان مر مون کي چئي ڇا ٻڌائين ٿو

چين توتي خدا وٽ مان ڪندس فرياد قيامت ۾
چيائين ڏي پلي جان ڏي پنهنجو ويسه وڃائين ٿو

چيم درويش ”دادن“ ساڻ ملڻ واري ڪندين ڪڏهين
چيائين تان ڏسي رهجي پڇي پڪ ڇو ڄمائين ٿو

*

دادن فقير

دغا باز سان دل دوياري نه رڪ
محبت به نقصان واري نه رڪ

خزاني سندنو خرچ پاري نه رڪ
اگر ڪار ٿارين ته لاري نه رڪ

دلي دوست پنهنجو جوازي نه رڪ
بچائين فصل چور هاري نه رڪ

ميان ٿي مٿي ٿي تغاري نه رڪ
جي جانگي سان مارين ته چاري نه رڪ

دلاسن تي ”دادن“ بهاري نه رڪ
ڏکيو سر جو واپار جاري نه رڪ

*

دادن فقير

ڏسان تنگ ڏاڍو ٿو سارو زمانو
ٻڌايان ڇا کولي سڄو داستانو

عدالت آ ورتي مگر عام ناهي
وڌي ڪوڙ جو ويو آ هر جا بهانو

ڪميٽن جي بهتر اڏي آبرو وڻي
هڻي ٿو شريفن کي هر ڪوئي طعنو

ڪريمان گلستان پڙهي جي جڏهن ڪو
سڏائي پيو مولوي ٿو يگانو

ٻڌم بلبلين جون جتي باتيون ٿي
اتي ٿي چين جو ويو آ شيانو

متن مائتن مان مٽي وڻي ڇڏائي
نه ڇاچون مامو نه ڏاڏو نه نانو

خدا کان سوا خوف ڪنهن جو نه ”دادن“
پلي سڄ ۾ ڪنهن جو ڦري ڪار خانو

*

دادن فقير

سوا صورت سڃاڻڻ جي اجايو سير سارو آ
مگر هن مام مخفي جو مسئلو سخت پارو آ

لهي رُخ پاڪ تي بيٺو غلافي زلف جو پردو
سنڌي مان سيند جي بس باب بيت الله وارو آ

ڪري پئي چشم چاندو ڪيون ٻرن قنڌيل ڪعبي ۾
حجر اسود عجب لب لال وارو خال ڪارو آ

بدانس درميان اٻرن جي سجده گاهه ثابت ڏس
ادا اُت فرض ٿيندو سمجهه هي اونهو اشارو آ

سنيالي سرپرستي جو درست ٿي درس پڙهه ”دادن“
نفي اثبات جو جنهن مٿون نظر آيو نظارو آ

*

دادن فقير

دل غضب ۾ وٺي ملي بس داد دل جو ڪونه ٿيو
دوستو اهڙي جيئڙ ڪان موت منهنجو ڇو نه ٿيو

سڪ ڦٽائي ڏک پرايم واهه جو سودو ڪيم
جو مون پنهنجو پائيو ٿي چاڪنئون منهنجو سو نه ٿيو

عام چوڻي آهي ميندي زور جي لڳي نه آ
رنج جو ڪنهن سان ملڻ جهڙو ٿيو تهڙو نه ٿيو

يار جي خاطر اسان جو سر ويو تان سون ٿيو
هيڏي قرباني منجهان پي داد ”دادن“ جو نه ٿيو

*

دادن فقير

دنيا ۾ اڃا تائين سڪيو آهي سفر پنهنجو
لا تفتنطو من رحمت الله آ ثمر پنهنجو
ڪنهن مجلس يا ميل ۾ گڏ پاڻ سان ڪاڻهن
سنگت ۾ وس ڪئي هوندي نه سنگتي بي پنهنجو
صفا دل آهي نه آهي غير دل ۾ تنهن ڪري تڏهين
گذاريون ٿا ائين هر جاءِ جيئن هوندو آ گهر پنهنجو
سچائي ۽ صفائي جي ڪري جاڻي شهر جنهن ۾
ويون ٿا چڻ اهوئي آ سارو شهر پنهنجو
جڏهن خود پاڻ آهيون نياز نوڙت قرب جا ڪوڏيا
ته پيو ڪو پي سبب دشمن نه ٿيندو هت بشر پنهنجو
ڪڍي انسان عيبن ۾ غرق هوندو ته پي پين تي
ڪندو پيو توڪبازي ڪين جاچيندو اندر پنهنجو
نٿا سمجهون زماني زيب ور جي زيب کي باقي
ڏسي حيران ٿينداسين ڪڏهن پويون پهر پنهنجو
واڌاري واقفيت جي واسطي پئي ملڪ ڏي ”دادن“
چڙي توڪين ڪي ڪڏهن سڄو آباد تر پنهنجو

✱

دادن فقير

صنم جي زلف پيچان کي سياهه مار تو چئجي
تکو خنجر کان ابرن جو عزيزو وار تو چئجي

قسم اي دوستو آهي مقابل روئ ميگان جي
چوان چا تير جو پيڪان پي بيڪار تو چئجي

اکين ۾ يار جي الله جو اسرار تو چئجي
سندس جي واسطي عاشق ٻڌو ۽ پار تو چئجي

دهن دلدار منهنجي جو شڪر گفتار تو چئجي
اڳيان دم دم جي نيلىم هيرو چمڪيدار تو چئجي

لب احمر کان گهٽ بس لاله گلزار تو چئجي
حسينن جي مٿان منهنجو سڄو سردار تو چئجي

مگر زنجير گردن تي گلن جوهار تو چئجي
قمر باريڪ تي وارن ڊگهن جو بار تو چئجي

پلو پئي پار کان ”دادن“ پرين جو پار تو چئجي
اچي جو ڪم ٿو اوکي ۾ انهيءَ کي يار تو چئجي

*

دادن فقير

اچوڪي ڏينهن ۾ ڏاڍو ڏنومون يار کي يارو
مگر افسوس آيو ڪين منهنجو دوست دل وارو

سوا ديدار دلبر جي چلي ٿو ڪين ڪي چارو
ڪري پنهنجو اسان جي گهر ۾ ايندو قرب ڪوهيارو

نه آهي ذات تائين ذات جنهن کي ڏئي ڏئي منهنجو
افعالن جي ڪري سهڻي کان وڌ آ لڪ دفعا ڪارو

عجيبين جي ڪيو الفت اندر ۾ آهي اوتارو
خبر هوندي انهيءَ کي جيڪو ڦاٿو هوندو مون پارو

سچي سڪ جنهن کي آهي سوئي ٿيندو آهي سوپارو
منوبلڪل منن ماڻهن پئي هت جو آ ڪتو ڪارو

پنهنجي محبوب جو عاشق مان نالي آهيان ”دادن“
سڏن درويش ٿا ڪي ۽ سڏن ٿا ڪي ته سونارو

*

دادن فقير

مون ڪري جو حيا ڪري ڪوئي
منهن جي دک جي دوا ڪري ڪوئي

جيئن مجبور مان ٿي پيو آهيان
تيئن نه ٿي پئي خدا ڪري ڪوئي

هر ڪو عيبن ۾ پيو پريو آهي
ڪونه ڪنهن جي ڳلا ڪري ڪوئي

هن جيئڻ کان مري وڃان ”دادن“
مون کي اهڙي دعا ڪري ڪوئي

*

دادن فقير

تجي عاشق نه سر ڪارو خواري جو ڪٽڻ گهرجي
لتي لوڙهو ملامت جو ٽپو ڏيئي ٽپڻ گهرجي

تجي بي سر ڏجي پوسر نه ڏسجي ڪنهن نصيحت کي
ڪشالو قرب وارن لاءِ چوڻ ڪهڙو ڪرڻ گهرجي

اگر ڪنهن جاءِ تي ويچار واري گفتگو ڪائي
ڪچهري ۾ ڪجي پنهنجي ته ٻئي جي پي پڙڻ گهرجي

جتي الفت صداقت ۽ محبت ناهي ڪنهن منهن جي
ته آزي سان اُتتون پنهنجي پڙي ساجهر پٽن گهرجي

خدا ڄاڻي سموري زندگي ۾ ”دادنا“ مون کي
نه گهرجي دور دنيا جو فقط هڪڙو سڄڻ گهرجي

*

دادن فقير

مان خادم آهيان سارو خدا جي خلق ساري جو
اٿم رستونندي توڙي وڏي سان قربداري جو

اي منهنجا دوست تون ڇا واسطي پابند ٿيو آهين
گذر آهي مزدنيا ڪميٽي پوٽ ڪاري جو

اچي ويجهو ٿيو ٿئي وقت سايو ڪر سواري جو
سنياليندي سڀئي ڳالهين ٻڌي پيغام ماري جو

ادا مسلم ڇو تو کان وسري ڪم ويو دينداري جو
وئين پاسو نه ٿو افسوس تون مسجد سونهاري جو

نه ٿي گمراه ڪڙ ڪجهه پاڻ سان توشو تياري جو
شڪار آهين ٿيو شيطان جي چويار ياري جو

جواني پنهنجي مولا کي ڏئي مان سرخرو ٿيندس
سُجهي ”دادن“ پڇاڙي ٿو اٿانگوبار باري جو

*

دادن فقير

تير جي وار کان بهتر زبان جو وار ڪافي آ
سياڻي کي اشارو ۽ چرئي کي نار ڪافي آ

دوا امراض منهنجي وصال يار ڪافي آ
دوا چاچي دوا ڪئون دوست جو ديدار ڪافي آ

خدا پيو موت منهن جي کان اڃا پيدا ڪندو ڪهڙو
منهن جو ئي منهنجي مارڻ واسطي دلدار ڪافي آ

وڃي چئڻ اي صبا دلير کي پيو غم ڏي نه جو اڳ ۾
اسان کي هڪ ئي تنهنجي عشق جو آزار ڪافي آ

متان سوني يا هيري جو ڪري تڪليف گردن تي
گلن جو تنهن ڪري گلروءِ کي هلڪو هار ڪافي آ

قيامت ۾ ته ضامن واحد القهار وٽ منهنجو
منو حضرت محمد مصطفيٰ سردار ڪافي آ

ڪٿي پيا بار ڪهڙا مان سگهان ”دادن“ جو اڳ ۾ ئي
مون کي پنهنجي تري تي پنهنجي سر جو بار ڪافي آ

دادن فقير

مدت کان بعد اڄ وري دلبر توياد پئي
بي اختيار شوخ ستمگر توياد پئي

بي اختياري چاهي هو هر هر توياد پئي
بي دادگي ۾ دل جو هو پتر توياد پئي

سالن چهن جو باوفا چوڪر توياد ئي
جوننڊو هيون ٺپايو سونينگر توياد پئي

پرين جي در جو ڪتو پنيهر توياد پئي
هيڪر توياد پئي وري پيهر توياد پئي

هن شوخ جي زبان مبارڪ منجهان چتو
هت هت توياد پئيم ۽ مر مر توياد پئي

آهي قسم خدا جو اي ”دادن“ غريب سان
دل ڪين ٿي لڳي ۽ تونگر توياد پئي

*

دادن فقير

سڀ ڪجهه هلي رهيو آ شرافت جي اوت ۾
آخر عيوض انهيءَ جو خراب آهي موت ۾

پدمن جي هوندي ڪنهن جي پي پوري نتي پوي
پورو آهر ڪوسوت ۽ نيڪ ٿاڻي ڪوت ۾

اک سڀ ڪنهن جي تڏهن ڪلي ويندي ”دادنا“
ماڻهو ڪي لڳندو موت جو ڌڪ جڏهن چوت ۾

*

دادن فقير

آهيان تير نظر جو نشانو ٿيو
اک اک سان ملڻ جو بهانو ٿيو

وڏي رخصت جڏهن هوروانو ٿيو
مون لاءِ ظلمت سڄو هي زمانو ٿيو

منهنجي دل جو چمن پي ويرانو ٿيو
آهي آتش ڪرھ آشيانو ٿيو

وجهي پاڇو پري وانگي گم ٿي ويو
جنهن جي سر ڪان هي ”دادن“ ديوانو ٿيو

*

دادن فقير

ڪيوسين سر جو سودو پر نه تو سمجھو نه مون سمجھو
مزو الفت جو اي دلبر نه تو سمجھو نه مون سمجھو

عبس نڪري پيو آخر نتيجو دل لڳائڻ جو
پڇاڙي تائين شعله گر نه تو سمجھو نه مون سمجھو

عجب آهي پرن هوندي پرن وارا ويا رهجي
ڪري پرواز ويا بي پر نه تو سمجھو نه مون سمجھو

حڪم موجب حقيقت جي ڏکي ڏاڪڻ مجاز آهي
منو توکي ۽ مون کي ڀر نه تو سمجھو نه مون سمجھو

پلا لاغرض بي پرواهه ڏاڍا يار ”دادن“ جا
پرڻن پيارا پري پيڪر نه تو سمجھو نه مون سمجھو

*

دادن فقير

سچي ڪر اي ادا قاصد اچڻ وارا ڪڏهن ايندا
مريض عشق کان پيارا پڇڻ وارا ڪڏهن ايندا

سراسر چاڪ سيني جا سبڻ وارا ڪڏهن ايندا
دلاسو درد وارن کي ڏيڻ وارا ڪڏهن ايندا

سباجها خوش طبع ماڻهو گلڻ وارا ڪڏهن ايندا
گهڻي مدت کان وڃڻي سان ملڻ وارا ڪڏهن ايندا

اُتر وارا ڪڏهن ايندا ڏکڻ وارا ڪڏهن ايندا
علڻ وارا ڪڏهن ايندا گلڻ وارا ڪڏهن ايندا

قريب الموت تي محبوب پيومان آهيان ”دادن“
اڱڻ منهنجي پرين پيارا گهمڻ وارا ڪڏهن ايندا

*

دادن فقير

منهنجا منا اوھان لاءِ دلڙي ڪباب آھي
رڳ رڳ ۾ راتيان ڏينھان تنهنجو رباب آھي

ڪاغذ لکيم منا مل، ورنڊو مليو نه مشڪل
ارمان خط ۾ بلڪل ڏاڍو جواب آھي

ليڪن تڪيندي تارا گذري ٿي رات پيارا
ٿي موم دل خدا را ڏاڍو عذاب آھي

”دادن“ چوي ثنا گر آيو هلي اوھان در
درويش کان اي دلبر ڪهڙو حجاب آھي

*

دادن فقير

سور وارن کي سڄڻ سائين ستائيندو نه ڪر

درد ۾ دل درد وارن جي دکائيندو نه ڪر

جوش جهل خاموش ره، ويد سر اجهو حاضر حبيب

ڪر قتل ڪڍ تيغ خنجر چئي ٻڌائيندو نه ڪر

خون منهنجي مٿون پلي هٿ لال ڪر پنهنجا پرين

مون ڪسڻ آهي قبوليو آزمائيندو نه ڪر

سڀ مٿي صورت پرستي جي مزي ۾ ”دادنا“

ٿي سگهي تان سور سهه نه ته نينهن لائيندو نه ڪر

*

دادن فقير

بدڪار اڳر آهيان ايمان ته آهي
هن سيني ۾ سڪ سوز جو سامان ته آهي

صورت ۾ بدلجي نٿو حيوان ته آهي
انسان اڃا شڪل ۾ انسان ته آهي

هر وقت شريعت جو نه پابند آليڪن
هر ڪلمي پڙهڻ وارو مسلمان ته آهي

ديوانه محبت کي رهڻ لاءِ جهان ۾
آهي نه خيابان بيابان ته آهي

هي ڪيڏو به ”دادن“ آگهگار خدا جو
پر سرور عالم جو ثناخوان ته آهي

*

دادن فقير

لڳائي دل مان ويٺو آهيان نوخيز دلبر سان
بلا سان باهه سان قاتل سان شعله سان ستمگر سان
جنون عشق کان جيڪر چوان منهن ڏئي وڃان هيڪر
ڪوهستان سان بيابان سان هوا سان بحر سان بر سان
وصال يار ڌاران ڪين ٿي سيماب دل وندري
ڪنهن محفل سان چمن سان چاندني سان شهر سان گهر سان
اها مون کي خبر آهي لڳت جيڪا لڳل آهي
ڪليجن سان جگر سان قلب سان ۽ ساهه سان سر سان
ڪري ويو شوخ مون کي نيم بسمل تيز ابرن جي
تبر سان تيغ سان تلوار سان ڪريان سان خنجر سان
سندس جي سرخ چشمن جون پسي پنڀڻيون چيم سر ويو
چري سان تير سان پيڪان سان نيزي سان نشتر سان
سجڻ جي حسن تابان کي ڏيان تشبيهه مان ڪهڙي
ٿريا سان قمر سان شمس سان شيشي سان اختر سان
نه آهي ننڊ ساري رات ٽڪر ٿو وتان هڻندو
پلنگ سان بستري سان فرش سان ديوار سان در سان
رهائي آسرن ۾ ويو هليو دلدار ”دادن“ کي
محبت سان مزي سان ناز سان ۽ ڍنگ سان ڍر سان

*

دادن فقير

ڪنهن کي به بي قصور رنجائڻ حرام آ
دل ٻئي جي خوامخواه ستائڻ حرام آ

منجهه دوستيءَ راز چيائڻ حرام آ
هڪ جو ٻئي کي حال ٻڌائڻ حرام آ

ڪهڙي ٻئي لوڙ ڪوڙ جي آ ڪوڙ نيٺ ڪوڙ
انسانيت ۾ ڪوڙ ڳالهائڻ حرام آ

آهي ڪو جو چوي وڃي منهنجي لاءِ يار کي
گهر ڪنهن جو بي گناهه جلائڻ حرام آ

يادِ صنم ۾ پاڻ کي هر دم اي ”دادنا“
پاڻي پيئڻ حرام آ ڪائڻ حرام آ

*

دادن فقير

اچ مون کي ياد پئي ٿو دلبر وري وري
برپا ٿئي ٿو منهنجي کان محشر وري وري

هائو ڪري ٿو پوءِ ڪري نهڪر وري وري
ناهيون ٿا مس ڏهي ٿو پوي گهر وري وري

خلقت نه سمجهو توڙي جو خلقت ڏي موڪليو
هڪ هڪ ڪري خدائ پيغمبر وري وري

بي شڪر آهيون ڏسو تڏهن پي ٿو ڪري
لک مهربانيون خالق و اکبر وري وري

سمجهي نه يار ”دادنا“ ٿو باقي يار کي
ڪهڙو ٻڌايان کولي مان دفتر وري وري

ڪهڙي مجال آ جو مڃان حڪم ڪين ڪي
خدمت ۾ حاضر آهيان نوڪر وري وري

مان ٿو وري وري ڪريان ايلاز آزيون
هو ٿو وري ڪنيو اچي خنجر وري وري

*

دادن فقير

ستائي توانسان انسان کي
نه سمجهي تونقصان نقصان کي

جڏهن ويڄ خود پاڻ بيمار آ
چئون ڇا جو درمان درمان کي

شريف آدميءَ کي نوازي نٿو
نوازي توشيطان شيطان کي

ڏنوپت ڇٽي جوا جهو تواجي
ٻڌائي تودربان دربان کي

ڏنم ڪنهنجي اوطاق ۾ ”دادنا“

سهي پيونه مهمان مهمان کي

*

دادن فقير

ايندڙ زماني جو تون ذرا انتظار ڪر
بي فائدو هوا ۾ حياتي نه غار ڪر
اڄ منهنجي ڳالهه تي تون سڄي اعتبار ڪر
هڪ رب تي ٻيو پاڻ تي پنهنجو مدار ڪر
ٻئي جو شڪار چوڻئين، ٻئي کي شڪار ڪر
نالو سڄي جهان اندر آشڪار ڪر
بي اعتبار تي نه ڪڏهن اعتبار ڪر
جو اعتبار جهڙو هجي سوئي يار ڪر
بيڪار ٿي نه ڪار سان اُت جا ڪر
ڪجهه ڀروسو خدا تي رکي روزگار ڪر
ٺوڪي ٺڪي ڪو ڳولهي وفادار يار ڪر
ڪنهن نانگ جي پڇي کي نه پالي پيار ڪر
مريض سوا ۾ پنهنجي جي دنيا ۾ ”دادنا“
ڪنهن جي مٿانهون ڪين گران زور بار ڪر

*

دادن فقير

جهڙو ملي جي توکي تهڙو تون خير وٺ
دل کي تون ڪر ڪباب اهو دل ڪئون وٺ

نڪري وڃي نه ساڻ اٿي گهٽ ۽ گهير وٺ
تئي بند تي بازار تون سودو سوڀر وٺ

وٽجارا وٽج وٽجي تون موتين جو ڏير وٺ
آنوگتي ۽ آني جي بدلي ۾ سير وٺ

ٻڙهين وانگي هٿ پيورا نجهن بغير وٺ
سسئي جان چڙ پنيور کي پرين جو پير وٺ

اميد رک وفا جي نه ڪم عقل ۾ ڪڏهن
”دادن“ ادا چريو ٿي نه ٻين کان پير وٺ

*

دادن فقير

دانهون ڪجن چوهٽ ڪجن دل ۽ دماغ ڪي
رڪجي اندر ۾ مخفي محبت جي داغ ڪي

موسم بهار جي آ، خزان منهنجي واسطي
دلدار کان سواءِ ڏيان آگ باغ ڪي

هن چوٽ بعد ڏاڍو حسينن کان ٿو ڊجان
جيئن ڪو ڪمان سامهون ڏيڪاري داغ ڪي

آهي ته محتسب جو لحاظ ۽ نه شيخ جو
لبريز ڪراي ساقي تون مٽي جي اياغ ڪي

جيئري تي مليو ڪين ڪي دلدار ”دادنا“
من قبر تي اچي ڪري روشن چراغ ڪي

*

دادن فقير

مون ڏانهن متان اي منهنجا سڄڻ دل کڻي وڃين
ناحق نه مون غريب کي اوجھڙ هڻي وڃين

منتون ميڙون ڪيتريون توکي ڪيان ته پي
وهلور چو ٿو مون کان منهنجا ڏڻي وڃين

سرتين تي سسئي کي جهليو مون وانگي اي مٺا
چو ٿي پنهل جو پوئيان هڪڙي چڻي وڃين

اهڙي ته خبر ڪانه هئي هيئن ره روان سڄڻ
”دادن“ کي ڪيئن ٿو اوچتي جهت پٽ وڻي وڃين

*

دادن فقير

عمر ساري ۾ مون کي وصل جي نعمت نه ملي
مان گنهگار هيس تنهن ڪري جنت نه ملي

لائيان دل نه ڪنهن سان، نه ڏسان هان ڪنهن ڏي
ڪنهن کان افسوس مون کي اهڙي نصيحت نه ملي

ڪوئيٽا ڪشمير مسوري ۽ شمله پوني ۾
ياس فرقت جي تپش کان مون کان فرحت نه ملي

جي ملي ڪنهن کان عزت ته دولت نه ملي
ڇا مليو جيڪڏهن دولت ملي عزت نه ملي

مصر، ايران پرستان سڄو هڪلي ڏنم
پر ڪٿي يار جي صورت جهڙي صورت نه ملي

انقلاب ڪهڙو اي ”دادن“ هي آهي جو
يار جي منهنجي طبيعت سان طبيعت نه ملي

*

دادن فقير

ستا ڪر سجاڳي سمهڻ بند ڪر
تون غفلت ۾ پنهنجو هجڻ بند ڪر

وڏي وير تو واقفيت منجهان
گهڻو اڃ گهڻن سان ملڻ بند ڪر

نه راحت رسي روح کي جن وٽان
وري در انهن جي وڃڻ بند ڪر

سياڻو آڃ سڀڪو دنيا اندر
چرئي کي چريو پي چوڻ بند ڪر

غلامي ڏي اشرف جي صلح سان
ڪميٽي کي پيرين پوڻ بند ڪر

پڙهين ۽ عمل ڪين ان تي ڪرين
انهيءَ کان ته بهتر پڙهڻ بند ڪر

برايون تون پهريان ڏس پنهنجون عزيز
برايون برايون ڏسڻ بند ڪر

بي غيرت جي جائز نه آهي نماز
بي غيرت سان ڪاٺ پيئڻ بند ڪر

دادن فقير

جي غيرت جو مادو آ تو پر اگر
ته گهر واري جو باهر گهمڻ بند ڪر

سڏائين ٿو الله وارو ته پوءِ
مريدن کان پهريان پنڻ بند ڪر

جو پئسي جي خاطر ويجائي وقار
انهيءَ ساڻ رشتو رکڻ بند ڪر

محمد ﷺ جو آهين اگر امتي
ته ڏيءَ ڏوڪڙن تي ڏيڻ بند ڪر

خدايا تون اڄ پاڻ ڪاليج اندر
ننڍين نينگرين جو نچڻ بند ڪر

گهڻا چوندا هوندا ائين دل اندر
اهو شعر شاعر چوڻ بند ڪر

اجايو نه ڪنهن تي ڪلو خواهه خواهه
بي معنيٰ بي لذت ڪلڻ بند ڪر

دلي حال ڪنهن سان نه ڪر ”دادنا“
خبر بي خبر کان پڇڻ بند ڪر

❖

دادن فقير

ٿيو موت مُنهن جي ڪان منٺار پيدا
ٿيس چومان بدبخت بيڪار پيدا
پيودل ۾ ٿي آهي دهڪار پيدا
الائي پيو ٿي چوانڪار پيدا
ڪيو ڪيئن خدا گل سان گڏ خار پيدا
ٿيو پاڻ پيدا ۽ اغيار پيدا
ويو آهي قاصد خبر ناهي ڇا ڪئون
اڃان چو ٿيو ڪونه آيار پيدا
جدائي جي ڳڻتئين ۾ ڳوڙهن جي يارو
اجهو ٿو اکين مٿون ٿي نار پيدا
عدم ۾ هجان هان چو پيدا ٿيس مان
جنهن صورت ۾ هو منهنجو دلدار پيدا
اي همراز قانون قدرت جي موجب
محبت ۾ ڪونهي ڪوانڪار پيدا
نه پيدا هجان هان مان دنيا ۾ هرگز
هجي هان پلي ”دادنا“ يار پيدا

*

دادن فقير

حقيقت جي چوڻ کان ڪو جي منڪر ٿيو ته ڇا ٿي پيو!
سهي وڃبو جي عادل پي ستمگر ٿيو ته ڇا ٿي پيو!

لٽائي صاحبِ زر ڪين ڪي ٿورا مولِي ۾
انڌي وٽ مال دنيا جو ميسر ٿيو ته ڇا ٿي پيو!

ڏسي خوش ٿي نه اي زردار پنهنجا محل ۽ ماڙيون
اگر درياه وهندڙ جي مٿان گهر ٿيو ته ڇا ٿي پيو!

ڪپي ٿي آدمي ڪي پهريان اخلاق جي دولت
ڪچر لاهور جو ڪيڏو تونگر ٿيو ته ڇا ٿي پيو!

اسان جي قوم عافل ڪي نه آهي قدر ماڻهن جو
ڪميٽو ووت ڪوڙي تي جي ميمبر ٿيو ته ڇا ٿي پيو!

اي ”دادن“ آ حڪومت مستقل الله اڪبر جي
هتي ڪو ٿوري عرصي لاءِ افسر ٿيو ته ڇا ٿي پيو!

دادن فقير

اڃا تائين نه آيو ڇو پياري يار جو قاصد
ڪڏهن ڏسنديون اڪيون منهنجون اڪين جي نار جو قاصد

الائي ڇا ڪيو مون آ جو مون ڏي عمر ساري ۾
نه ڪي دلدار آيو ۽ نه ڪي دلدار جو قاصد

نه آيو يار جو قاصد و ليڪن يار ڏي هر دم
وڻو هوندو دفعا ڪيئي مون عاشق زار جو قاصد

ٻڌڻ ۾ آيو آهي يار ڏي ويندي وڻي نياپا
وڙهي پيا وات ويندي منهنجو ۽ اغيار جو قاصد

جدائي جي غمن ۾ بس ڏڻي ڄاڻي اي ”دادن“ هت
مري وينداسين ايندو ڪين ڪي منار جو قاصد

*

دادن فقير

اڄ ٻئي تي پاڻ غفلت آڃ پنهنجي همت ڪرڻي آ
هن دوزخ جهڙي دؤر اندر ڪا پيدا جنت ڪرڻي آ

ڪو لطف نه آ ڪوانس نه آ ڪو پيار نه آ ڪو پيار نه آ
بس عادت جي مجبوري کان مجبور محبت ڪرڻي آ

لوهر جو دڪان آ دنيا سڄي ويهڻ سان اچي چڻگون ٿيون پون
ماحول جي حالت اهڙي آ نادان سان رغبت ڪرڻي آ

ڪنهن ڏي نه ويڻ دل چاهي ٿي ڪنهن سان نه ملڻ دل چاهي ٿي
بيڪار بيدردي محفل ۾ لاچار کان شرڪت ڪرڻي آ

اي ”دادن“ هاڻي پڻ مري ڏسبو ته اڪئين اچيو نه وري
هن هر هر جي آزارن کان ريءَ موت جي رخصت ڪرڻي آ

*

دادن فقير

ڪڏهن حال وري ٿيندو پياري يار جو پاسو
نه وسري ٿو دل مغموم کان منار جو پاسو

خدا شاهد وهي ڳوڙها پون منهنجي ڳلن تان ٿا
پوي ٿو ياد جهڙي وقت دل جي نار جو پاسو

نه اهڙو مون ڏٺو ڪنهن حسن واري جو ڪٿي چهرو
گرم ۽ سيم بر نازڪ نرم دلدار جو پاسو

ويو جيئن آهي تيئن پيرو ڪيائين ڪين ڪي ”دادن“
پسند شايد مون کان آيس گهڻو اغيار جو پاسو

*

دادن فقير

اڳوڻو وقت ناهي دوستو چوڏهين صدي آهي
امن الله ڏيندو ملڪ جي حالت ردي آهي

بلي سپڪائي اچڪلهه آهي مت ٻئي کي ڪري چوڻي
ڪني ڪوجهي، انڌي ڪاڻي، ڦنجهي توڙي ڦڏي آهي

غضب نازل ايجان ڪيئن ٿي نه دنيا جي مٿانهون جو
پنهنجي منهن ساڻ منهن ڪارو ۽ ماڻهن ۾ اڏي آهي

شفا جي آسري تي ايترو چئجي ٿو محشر ۾
چڏيندو ڪين ڪي جنهن جي اسان دامن وڌي آهي

چڱو آهي چڱائي جي عيوض ”دادن“ چڱائي ڪر
لڪڻ واري ڪنهن جي ڪين ڪي نيڪي بدي آهي

*

دادن فقير

گل اهڙي طرح ٿا هوا ۾ لڏن ڪو ها ٿو ڪري ڪونه ٿو ڪري
هڪڙا ٿا هسن هڪڙا ٿا رسن ڪو ها ٿو ڪري ڪونه ٿو ڪري

ڪورقص جي حالت ۾ آهي ڪو وجد جي حالت ۾ آهي
ڪئي آهي شروع پڪواڙ پٺن، ڪو ها ٿو ڪري ڪونه ٿو ڪري

سو سور سهي آزار سهي گل خاطر گل جا خار سهي
زخمي ٿي پيو بلبل جو بدن، ڪو ها ٿو ڪري ڪونه ٿو ڪري

مر باغ ۾ لطف بهار هجي گلزار هجي گڏ يار هجي
ڪهڙيون طوطا پڪي ٿا لاتيون لنون ڪو ها ٿو ڪري ڪونه ٿو ڪري

هڪ ڏينهن نه هوندو گل ۽ چمن رابيل رتن سوسن ۽ سمن
رهندون سلامت شاخ ۽ پن ڪو ها ٿو ڪري ڪونه ٿو ڪري

ڪري ”دادن“ هار سينگار نوان اکين جي اڳيان خونخوار نوان
گهمندا ٿا وتن سو سيم بدن ڪو ها ٿو ڪري ڪونه ٿو ڪري

*

دادن فقير

ڏس ته منهنجي بدنصیبي جو ٿيو آ پيار ڪڪ
پروسي جهڙو پيارو دوست دل جو ٺار ڪڪ

ڪو ته اهڙو هو زمانو جو نه ٿيندو هو ڪڏهن
منت هڪڙو پي نه مون کان ساهه جو سينگار ڪڪ

حسن وارن جا ڪڏهن پر پور پريل پاڻ ها
اڄ ته هڪڙو پي نه آهي سڀ ٿيا هڪ وار ڪڪ

منهنجو مون مان آهي اهڙي ريت تو دلدار ڪڪ
ٿيندو جهڙي ريت آ نادار مان زردار ڪڪ

”دادنا“ ڪڏهن به اُمت پنهنجي هن بدگار مان
کين ڪي ٿيندو قيامت ۾ سچو سردار ڪڪ

*

دادن فقير

منو محب منهنجو مزيدار آهي
جهڙو يار طلبيم سوئي يار آهي

اجايو ڇو پرايه ڪيڏي ڪنهن جي
ڏيڻ وارو هر ڪنهن کي ڏاتار آهي

سڄي پنهنجي اکين ۾ ائين ئي ٿو سمجهان
خدا جي خدائي جو ديدار آهي

هجي زرتو هر در پلي واقفيت ڪر
سڄي دوست کان دوست بيزار آهي

ڪنيو آهي سرتي سهائي مون ”دادن“
محبت جو جيڪو ڏکيو بار آهي

*

دادن فقير

اڃا دل چوي ٿي ڪٻو يار ٻيو پي
وري دنيا ۾ وٺبو آزار ٻيو پي

اڳي پي پيتوسين وري پيئبو هاڻي
پريل زهر جو جام تمار ٻيو پي

ٿيندي ليلي وانگر ڪا ٻي پي جهان ۾
ٿيندو مجنون وانگي ڪو نروار ٻيو پي

پي پوندو ڪاٿون نه ڪاٿون اي ”دادن“
اڳئين جهڙو خونخوار دلدار ٻيو پي

*

دادن فقير

دلبر سچورهي ته حقيقت کُلي پوي
من وصل جو ڪو واءِ گهڙيءَ ۾ گهلي پوي

ڏسجي انهيءَ کي رستو جو رستو ٿي پوي
چالاءِ ڪو غريب اجايو ٿي پوي

ڪجهه پي نظر ۾ نه آ معشوق کان سواءِ
عاشق جي گرچه سر تي ڪٿي چٽ جُهلي پوي

چاهي پري يا حور اڳيان منهنجي يار جي
سرمو پوي اکين ۾ نڪ ۾ ٿي پوي

دلبر سواءِ ڪين رهي دل تي ”دادنا“

هر جاءِ هاڪ يار اسان جي هلي پوي

*

دادن فقير

منهنجا محبوب منهنجا سهڻا يار مان صدقي
ساه منهنجا منهنجي سيني جا هار مان صدقي

چونہ توتون ٿيان گھمرا هزار مان صدقي
تو مڃي منهنجي نہ بي اعتبار مان صدقي

هڪ دفعو چا پرين پر بار بار مان صدقي
توڙي ليکين نہ تہ پي دل جا نار مان صدقي

چاهي چاڪئون ٿو ڪرين مون کان عار مان صدقي
اڳيان وسرن نہ ٿا تنهنجا پيار مان صدقي

ٿا ڏنگن جهل اهي زلف جا مار مان صدقي
موت ”دادن“ جو تنهنجا ڪارا وار مان صدقي

*

دادن فقير

مون کان سڄڻ پيڄي ويو پيرا نوان نوان
روئي ڏسان تويار جا پيرا نوان نوان

هڪڙا جلي ويا، مان جيئڻ واسطي وري
پيدا ڪريان ڪي بيا، بڪيون جيرا نوان نوان

مون ڏي ڏسي ۽ پنهنجي ڪهڻ لاءِ دلربا
هر هر ڪاتي ڪي ڏئي چيرا نوان نوان

گذري ويا اڳوڻا اڳوڻا جي وقت ها
دنيا ۾ اڄ اچي پيا ڦيرا نوان نوان

اڄڪلهه ته ڪيترن جون حسينن ڪري ڇڏيون
دستارون ڏاڙهيون ڏيريون ۽ ڏيرا نوان نوان

جنهن دل ۾ ڪڏهن ماڻهي نه ٿي ”دادنا“ خوشي
تنهن دل ۾ درد ڪيا اڄ ڏيرا نوان نوان

*

دادن فقير

تدبير ڪم نه ٿي ڏئي تقدير زور آ
منهنجي تباهي لاءِ مقدر کي شور آ

گم ٿي وئي چواچ منهنجي دل جي اور آ
شايد ته هي لڳل ڪو گهرو گهر جو چور آ

معشوق کي هنيائو ٿي عاشق ٿيو تور آ
عاشق ته پي سندس جي مٿان اور گهور آ

عاشق تيئن مان يار ٿي آهيان اي دوستو
عاشق چون ٿا جو جيئن چند ٿي چڪور آ

مان ڇا چوان ٿو ڇا هو چوي ٿو مان ڇا ڪريان
ڪهڙو نه ڏس ته اڳيون به سمجهڻ جو مور آ

غافل نه لطفِ عشق کان رهجي اي ”دادنا“
انسان عشق کان سواءِ ڇڻ گهور ڍور آ

*

دادن فقير

تنهنجي اڪڙين تي مان ايمان لٽائي وينس
تنهنجو عاشق ٿي خدا پنهنجو پلائي وينس
بيچ تو يار بي پرواه سان پائي وينس
پنهنجو مان پاڻهين آرام ڦٽائي وينس
اوچتي ڪيئن مان اڪيون توسان اڙائي وينس
پنهنجي مان پاڻ لاءِ تقدير بنائي وينس
راهه ۾ ساروئي سامان ڪسائي وينس
پئي جو ڇا پاڻ مان دل پنهنجي ڦرائي وينس
واهه ڪيئن سور پراوا مان پرائي وينس
تو ستمگر جي ڪري جان جلائي وينس
تنهنجي تصوير تصور ۾ ڄمائي وينس
ڏوڻي در تنهنجي تي بس ديرو ڄمائي وينس
راز اغيار کي ناحق مان ٻڌائي وينس
پاڻ تي پنهنجي قسمت کي ڪلائي وينس
تنهنجو ”دادن“ ٿو چوي تنهنجي محبت ۾ مٺا
ناهه پرواهه جو سڀ سر تي سهائي وينس

*

دادن فقير

ياس پي درد پي بي خلق جي رسوايي پي
بڻجي بيس چريو پي مستانو پي سودائي پي

تنهنجي مرضي تون ڏسين شوخي سان يا نرمي سان
موت پي تنهنجي آچشمن ۾ مسيحاڻي پي

ٿيندو انصاف ڏسڻ جهڙو قيامت ۾ تڏهن
رب اڳيان ايندو جڏهن ٻڪرو پي کاسائي پي

آهيان روز ازل کان مان وڊي اڄ سوڌو
تنهنجو عشاق پي مشتاق پي شيداڻي پي

ڇا چوان ڪنهن کي قصور آه نه ڪنهنجو ”دادن“
مون ته دل هٿ سان ڦرائي پي ڦاسائي پي

*

دادن فقير

منافق دوست کان دشمن پلو آ
سُجي کان کن وِجي سوکن پلو آ

لِبي چيني جو کاتي کين تاتي
نڪر جو تنهن ڪري برتن پلو آ

تو گل پئجي ته ٿئي تو شور پيدا
پري کان يار جو درشن پلو آ

ڏٺي جو کينڪي خوشبو ”دادن“
انهيءَ گل کان ته گل جو پن پلو آ

*

دادن فقير

آهيان زمين تي ليڪن فلڪ تي ڏيان آ
مون بندي جو مٿاهون فرشتن کان شان آ

رحمت پي منهنجي واسطي زحمت پي منهنجي ڪاڙ
پر ساڳي وقت ٻانهي تي رب مهربان آ

تو پنهنجي مرده زندگي زنده ڪري سگهان
ڪنهن ڳالهه ۾ ته موت پي خود رازدان آ

متجي نه تو سگهان جو مان انسان آهيان
بُت جي طرح ڪعبه ۾ منهنجو نشان آ

ان ڳالهه ۾ وڃي تو ڇا ڪجهه پئي جو ”دادنا“
قدرت جي ڪنهن جي سر جي مٿان مهربان آ

*

دادن فقير

ستائيندي تون اي منا ڪيستائين
رهي مون کان سگهندين جدا ڪيستائين

ڪندين منهنجي وينو ڳلا ڪيستائين
۽ ڏيندين وري بد دعا ڪيستائين

حياتي ڪي هوندو بقا ڪيستائين
چڏيندو ڪنهن ڪي خدا ڪيستائين

جو آهي مرڻ وارو تولد تنهن جي
ڪندو ڇا ڪو حاذق ڪيستائين

اجائي جو بي عذر ”دادن“ سا هيئن تون
رئورهندين ڏس دلربا ڪيستائين

*

دادن فقير

منزل کي کڏهن پهچندي هيءُ تور ڀري جي
هڪ بيوسي پي سرتي پري بار ڳري جي

حالت نه پڇو مون کان ڏسڻ جهڙي نه آهي
دل ڀرڻي پري باهه جا جڻ باهه ڪري جي

آسان اٿو جيڪي ڪجهه سڀ ٿي سگهي ٿو
پر آه ضرورت رڳو همت جي ذري جي

بجلي جي جهلڪ چاهي انهيءَ کان به زياده
ماري ٿي سڄڻ واري مون کي ڏيد پري جي

مون کي پيو ڪپي ڇا پيو خدا کان گهران مان
جي خاڪ هجان يار جي جوتي جي تري جي

ڪو ڪو ٿو هزارن مان بچي ”دادنا“ اڄڪلهه
قسمت جي سني آهي ڪنهن بخت پري کان

*

دادن فقير

جان سورن ۾ وٺي سڙي آهي
ياد سڪ جي نه ڪا گهڙي آهي

هڪ ته همراز هم جليس نه آ
لاٽي دردن پي ٽمڙي آهي

عمر ڀر ڪين ڪي چٽي سگهيو
دوست دل قرب ۾ ڪڙي آهي

جا ٿي خود موت پي مري ٿو وڃي
ڪيئن وڃي اک اتي اڙي آهي

ڪن ڪٿي رات عيش ۾ ”دادن“
ڪن ڪٿي روئي رت رڙي آهي

*

دادن فقير

مخالف منهنجو چاڪئون بي سبب اي دلربا ٿيو آن
عجب آهي اجائي جو اسان ڪئون تون خفا ٿيو آن

تون منهنجي واسطي اي جان من فتنه قضا ٿيو آن
دماغ آهي نه هڪ جاءِ، جڏهن لاکون جدا ٿيو آن

اڇا مجنونءَ وانگي مان ٿيو مشهور ڪين آهيان
نه ڪي مشهور تون ليلي جي وانگي جا بجا ٿيو آن

خدا ڪي علم آهي ڪا خدا جي آهي قدرت جو
ختم ٿي آس منهنجي ڪين، توڙي بي وفا ٿيو آن

جوانيءَ جو پرايو موت ”دادن“ تنهنجي الفت مٿون
ٿين دشمن دوست مٿون، افسوس آهي ڇا مان ڇا ٿيو آن

*

دادن فقير

مون يار کي يار گهڻو ئي کيو پر يار نه منهنجو يار ٿيو
افسوس اهو ئي يار اٿم جو يار مٿون هو اغيار ٿيو

هتي ڪانه ڪا هي اميد، سڄڻ سر پنهنجي پڄي بيزار ٿيو
منهنجي ڪاڻ زمانو آهي سڄو ڄڻ اوندهه انڌو ڪار ٿيو

آ ڪلهه جي خبر آغوش ۾ هو هڪ ڀل نه ٿي مون کان ڌار ٿيو
قدرت رب جي آهي جو آهيان يار مٿون هاڻي بار ٿيو

ٿي عمر سڄي برباد وئي اهڙي پاڻ کي پهريان گل نه پئي
اچي موت ته ٿي پئي ڏاڍو چڱو منهنجو جڳ ۾ جيئن لاچار ٿيو

هاڻي ”دادن“ اهڙيون دانهون نه ڪر، انصاف نه آ، آهن نه ڪر
جو آيو ڪرڻ ۾ يار لئه آخر ڪم ڪار سڄو بيڪار ٿيو